

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01124 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Savivaldybių švietimo padalinių
vadovams
Bendrojo ugdymo mokyklų
vadovams

2021-05-06 Nr. *SR-1866*

I

DĖL REKOMENDACIJŲ UGDYMĄ ORGANIZUOJANT MIŠRIU BŪDU PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS IR VIDURINIO UGDYMO III GIMNAZIJOS KLASĖS MOKINIAMS

Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 300 pakeitė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimą Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ ir numatė, kad nuo 2021 m. gegužės 10 d. ugdymas mokyklose pagal pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo programas (išskyrus vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinius ir specialiosiose mokyklose ir bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse ugdomus mokinius pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo, pradinio ir pagrindinio ugdymo individualizuotą, vidurinio ugdymo, socialinių įgūdžių ugdymo programas) vykdomas nuotoliniu būdu arba švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka mišriu būdu periodiškai atliekant pagal pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo programą ugdomų mokinių ir įstaigose kontaktiniu būdu dirbančių darbuotojų profilaktinį tyrimą COVID-19 ligai (koronaviruso infekcijai) diagnozuoti arba savikontrolę galimai COVID-19 ligai (koronaviruso infekcijai) nustatyti. Būtina užtikrinti valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nustatytas asmenų srautų valdymo, saugaus atstumo laikymosi ir kitas būtinas visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygas.

Mokinių testavimas atliekamas valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo (toliau – Operacijos vadovas) sprendimais nustatyta tvarka. Testavimus visada būtina atlikti pirmąją grįžimo į kontaktinį ugdymą dieną iki pamokų pradžios įstaigos vadovo nustatytoje vietoje, vėliau Operacijų vadovo sprendimuose nustatytais intervalais įstaigos vadovo nustatytu laiku ir vietoje – pertraukų tarp pamokų ar kitu vadovo nustatytu laiku. Esant teigiamam testo rezultatui, mokinys mokosi nuotoliniu būdu, kol nepateikia PGR tyrimo neigiamo rezultato ar nepasibaigia izoliacijos terminas. Esant teigiamam testo rezultatui, mokinys mokosi nuotoliniu būdu, kol nepateikia PGR tyrimo neigiamo rezultato ar nepasibaigia izoliacijos terminas.

Profilaktinis tyrimas COVID-19 ligai (koronaviruso infekcijai) diagnozuoti gali būti neatliekamas (arba savikontrolė galimai COVID-19 ligai (koronaviruso infekcijai) nustatyti neatliekama) pagal pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo programą ugdomiems mokiniams, kuriems ugdymas organizuojamas atvirose erdvėse.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministrui 2021 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V-725 „Dėl pagrindinio ugdymo programos ir vidurinio ugdymo programos III gimnazijos klasės mokinių ugdymo proceso organizavimo 2020–2021 mokslo metais“ nustačius, kaip organizuojamas

mišrus ugdymas pagrindinio ugdymo ir vidurinio ugdymo programos III gimnazijos klasės mokiniams, teikiame rekomendacijas dėl ugdymo organizavimo.

Įgyvendindamos šiuos sprendimus, mokyklos turi užtikrinti ugdymo proceso organizavimą dviem būdais: kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – kontaktinis mokymo būdas) ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (toliau – nuotolinis mokymo būdas). Svarbu, kad kiekvienas mokinys likusį mokslo metų laiką mokytųsi keičiant kontaktinį ir nuotolinį būdus.

Įvertinant tai, kad mokiniai išsiilgę mokymosi mokykloje, susitikimų su draugais, mokytojais, rekomenduojama kontaktinį mokymą pradėti nuo veiklų, skirtų mokinių emocinei būklei gerinti. Atsižvelgiant į mokinių amžių, pirmąsias kontaktinio mokymosi pamokas ir net dienas, priklausomai nuo situacijos, rekomenduojama skirti pokalbiams su mokiniais apie grįžimą į mokyklą ir saugumo priemones bei pagalbą, apie jų patirtį nuotolinio mokymo procese ir pamažu pereiti į įprastas pamokas.

Šiuo kontaktinio mokymo laikotarpiu vienu iš prioritetų vertėtų laikyti tarpusavio santykių atkūrimą.

Mokyklos vadovas, atsižvelgdamas į realų mokyklos kontekstą, nustato, kokios klasės, kiek laiko mokysis nuotoliniu ir kiek kontaktiniu būdu. Apie numatytus mokymo būdus ir jiems skiriamą laiką informuojami mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai). Įvardijami reikalavimai, kurie būtini norint mokiniui mokytis kontaktiniu būdu.

Mokykloje esant dideliame skaičiui mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą, siekiant suvaldyti mokinių srautas ir užtikrinti maksimaliai saugią aplinką, į kontaktinį mokymą reikia pereiti palaipsniui – pradėti nuo keleto klasių ir palaipsniui įtraukti kitų klasių grupes.

Dėl mokymosi proceso organizavimo būdų derinimo

Siekiant išvengti skirtingų klasių mokinių maišymosi, rekomenduojama ugdymo procesą organizuoti šachmatų lentos principu pagal mokymo organizavimo būdus.

Atsižvelgiant į tai, kad iki ugdymo proceso pabaigos liko nedaug laiko, rekomenduojama, kad laikas, skiriamas mokytis vienu ugdymo organizavimo būdu, nebūtų ilgesnis nei 5 mokymosi dienos.

Ugdymo procesas, atsižvelgiant į mokyklos dydį, pastato išplanavimą ir kitas sąlygas, mišriu būdu gali būti organizuojamas:

- savaitę laiko klasė / klasių grupė mokosi kontaktiniu būdu, kitą savaitę – nuotoliu būdu;
- 3 savaitės dienas klasė mokosi kontaktiniu būdu, kitas dvi dienas – nuotoliniu būdu. Šį būdą rekomenduojama taikyti mokyklose, kuriose mokosi nedidelis mokinių skaičius;
- savaitę laiko tame pačiame mokyklos aukšte esančių klasių mokiniai mokosi kontaktiniu būdu, kitą savaitę – nuotoliu būdu;
- lyginio skaičiaus klasė savaitę mokosi kontaktiniu būdu, nelyginio skaičiaus klasė – nuotoliniu būdu, arba atvirkščiai;
- kitu mokyklos pasirinktu būdu.

Mokyklų kontekstai labai skirtingi, todėl jie ir nulems sprendimus dėl mokymosi proceso organizavimo būdų derinimo.

Mokykla turi užtikrinti, kad vienas mokymo organizavimo būdas būtų sklandžiai keičiamas į kitą ir esant mokinių, kuriems sudėtinga keisti mokymosi būdus, jiems suteikti reikiama pagalba. Mokiniais reikalingas laikas pereiti iš vieno mokymo būdo į kitą.

Dėl mokymosi aplinkos

Mokinių klasei / grupei pradėjus mokytis kontaktiniu būdu, vadovaujantis valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimais, paskiriama pastovi patalpa, kurioje vyksta konkrečios klasės mokinių mokymasis. Jeigu mokykloje iki tol veikė kabinetų sistema, siūloma kabinetus perorganizuoti į klases.

Patalpoje, kurioje mokosi mokiniai, baldai turi būti sutvarkyti taip, kad mokiniams klasėje liktų kuo daugiau vietos.

Ugdymo proceso organizavimas lauke, mokyklos teritorijoje suteikia saugesnes ugdymo sąlygas. Siūloma maksimaliai išnaudoti mokymosi lauke galimybes, numatant lauko erdves, kuriose galėtų mokytis skirtingų klasių mokiniai. Pamokas organizuoti lauke rekomenduojama skatinti mokytojus, mokančius jaunesnio amžiaus vaikus, ir mokytojus, kurių mokomo dalyko turinys ypač palankus mokymuisi lauke. Mokymasis lauke, mokyklos aplinkoje patrauklus ir motyvuojantis mokinius.

Planuojant organizuoti ugdymo procesą lauke ir siekiant išvengti mokinių didelių grupių susidūrimų, vertėtų sudaryti atskirą tvarkaraštį pagal erdvių užimtumą.

Siūloma praktikuoti mokymąsi organizuoti lauke ištisą dieną ar dalį dienos tai pačiai klasei.

Dėl ugdymo organizavimo

Pirmosiose kontaktinio mokymo pamokose rekomenduojama įsitikinti, ar mokiniai turi naujausią jų amžių atitinkančią informaciją apie COVID-19, vakcinacijos situaciją šalyje ir dėl profilaktinio tyrimo ar savikontrolės, saugumo užtikrinimo. Rekomenduojama skirti laiko šioms temoms aptarti.

Jaunesnio amžiaus mokiniams būtina skirti laiko prisitaikyti prie mokyklos procedūrų ir tvarkos, pavyzdžiui, 5 klasių mokiniams.

Esant poreikiui, užtikrinti saugesnę aplinką, maksimaliai mažinant grupių kontaktus rekomenduojama koreguoti skirtingų mokinių amžiaus grupių pamokų pradžios laiką. Šį sprendimą rekomenduojama derinti su mokinių tėvais.

Pamokų tvarkaraščio pertvarkymas turėtų būti aktualus, pradėjus ugdymo procesą įgyvendinti kontaktiniu būdu toms mokinių klasėms, kuriose sudaromos sąlygos mokiniams kuo didesnę mokyklos dienos dalį palaikyti ryšį tik su savo klasės draugais ir kuo mažesniu mokytojų skaičiumi, numatant tvarkaraštyje po dvi ar daugiau to paties dalyko pamokų. Laboratorijose ir kituose specializuotuose kabinetuose organizuoti tas pamokas, kurios negali vykti klasėje, pvz., būtina laboratorinė įranga. Laboratorijose taip pat rekomenduojama klasei organizuoti kelias pamokas viena po kitos. Laboratorijoje svarbu užtikrinti naudojamų mokymo priemonių ugdymo procese saugumą.

Mokykla, pradėjusi organizuoti ugdymo procesą dviem būdais, pertvarkydama tvarkaraštį, gali priimti sprendimą dėl pamokų perskirstymo dviejų savaitių laikotarpiu, t. y. kokių dalykų pamokas organizuos nuotoliniu būdu, kokias kontaktiniu, išlaikydama tą patį pamokų skaičių.

Siekiant valdyti srautus mokyklos bendroje erdvėje, valgykloje rekomenduojama pertvarkyti pertraukų trukmę, numatant keletą ilgiau trunkančių pertraukų, taip sudarant galimybes skirtingų klasių mokiniams pavalgyti / pasivaikščioti lauke.

Mokinius reikia skatinti pertraukas praleisti lauke mokyklos aplinkoje, erdvėje, numatytose skirtingoms klasėms.

Šiuo laikotarpiu mokytojai organizuoja nuotolines ir kontaktines pamokas. Mokykloje turi būti numatyta darbo vieta mokytojui organizuoti nuotolinį mokymą.

Mokytojai, tęsdami mokymą pagal numatytą programą ne tik nuotoliniu būdu, bet ir kontaktiniu ir žinodami, kokių pasiekimų nepavyko pasiekti mokant nuotoliniu būdu, turi numatyti, kaip juos kompensuoti, mokant kontaktiniu būdu.

Tarp mokymo būdų kaitos mokinyms neturi pasimesti, jo mokymasis turi būti stebimas, turi būti atpažįstami mokiniai, kuriems reikalinga pagalba ir ji turi būti suteikiama. Esant poreikiui konsultacijoms, jas rekomenduojama teikti kontaktiniu būdu.

Organizuojant ugdymo procesą derinant kontaktinį ir nuotolinį būdus, turi būti užtikrinamos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo nustatytos asmenų srautų valdymo, saugaus atstumo laikymosi ir kitos būtinos visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygos. Esant mokinių, kurie

nesutinka savanoriškai dalyvauti profilaktiniame tyrime ar atlikti savikontrolę, jie toliau mokosi nuotoliniu būdu. Siekiant užtikrinti šių mokinių visavertį nuotolinį mokymą, ne mažiau kaip 50 proc. ugdymo proceso organizuojama sinchroniniu būdu. Tai gali būti įgyvendinama:

- hibridiniu būdu, kurį taiko mokyklos, turinčios hibridiniam ugdymui reikalingą įrangą;
- klasei mokantis nustatytą laiką kontaktiniu būdu, šie mokiniai tuo pačiu metu pagal esamą tvarkaraštį mokosi asinchroniniu būdu. Esant galimybei, skiriamos papildomos konsultacijos nuotoliniu būdu. Tiek pat laiko mokantis nuotoliniu būdu, visai klasei mokymas organizuojamas tik sinchroniniu būdu;
- susidarius didesniai mokinių skaičiui, sudaryti laikinas grupes iš skirtingų klasių mokinių ir organizuoti tik nuotolinį ugdymą;
- organizuojant ugdymą šachmatų principu paralelinėms klasėms, sudaryti galimybę mokiniams mokytis su kitos klasės mokiniais, kurie tuo metu mokosi nuotoliniu būdu;
- kiti mokyklos pasirinkti organizavimo būdai.

Švietimo, mokslo ir sporto viceministras

Ramūnas Skaudžius

Audronė Šuminienė, tel. (8 5) 219 1249, el. p. Audrone.Suminiene@smm.lt
Virginijus Mažeika, tel 8 687 97641, el. p. Virginijus.Mazeika@smm.lt